

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความมุ่งหมายของชีวิตนักเรียนนิสิตนักศึกษาฝึกหัดครูทั้งปวง ในระหว่างที่ยังอยู่ในวัยเล่าเรียนเพื่อเป็นครูนั้น น่าจะเป็นดังต่อไปนี้ :-^๑

๑. พยายามชวนชวายสะสมวิทยาการทั้งปวง ทั้งทางค่านิยมปฏิบัติและค่านิยมปฏิบัติให้เกิดแก่ตนเองมากที่สุดเท่าที่จะทำได้
๒. พยายามชวนชวายสร้างสมใหม่ คุุชธรรม ศีลธรรม และวัฒนธรรมขึ้นในใจของตนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้
๓. พยายามชวนชวายสร้าง "สมรรถภาพในการเป็นครู" ให้เกิดแก่ตนเองให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

คำว่า "สมรรถภาพในการเป็นครู" ที่สำคัญๆ นั้น มีดังนี้

๑. สามารถทำการสอนได้เป็นอย่างดี โดยรู้จัก
ใช้หลักจิตวิทยาแห่งการเรียนรู้
ใช้หลักการสอนแบบต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม
ใช้หลักการเจริญเติบโตและพัฒนาการของเด็ก
ใช้วิธีการวัดผลที่เหมาะสม
วางแผนสำหรับการสอนอย่างละเอียดถี่ถ้วน
ใช้แบบทดสอบต่างๆ ให้เกิดประโยชน์ในการเรียนการสอน
ปกครองชั้นและบริหารงานของชั้นอย่างเรียบร้อยราบรื่น
 ตลอดจนปฏิบัติงานธุรการต่างๆ ของโรงเรียนได้ตามที่เหมาะสม
๒. สามารถอบรม แนะนำ และปกครองนักเรียนได้เป็นอย่างดีโดยรู้จัก

^๑ สารีจ บัชรวี, "การช่วยตั้งความมุ่งหมายของชีวิตสำหรับนักเรียนนิสิตและนักศึกษาในสถาบันการฝึกหัดครู," สภาการศึกษาแห่งชาติ * (มกราคม ๒๕๑๕), หน้า ๕๑.

หลักการที่ว่า ถ้าทุกคนสร้างคุณธรรมและหลักธรรมต่างๆ ไว้ประจำตัวแล้ว ก็ย่อมจะปกครองตัวเองได้

ใช้หลักการและวิธีการของการแนะนำและการอบรม
สร้างสัมพันธ์ภาพอันดีกับบิดามารดาและผู้ปกครอง เพื่อสนับสนุนการอบรม
ใช้ผลการวิจัยให้เป็นประโยชน์ในการอบรม

๓. สามารถทำกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนได้เป็นอย่างดี โดยรู้จัก
 - ความสำคัญของกิจกรรม"ในหลักสูตร" หรือกิจกรรม"รวมหลักสูตร" ในการเรียน
 - การสอนที่เหมาะสม
 - รับหน้าที่ในการปฏิบัติกิจกรรมเหล่านั้นอย่างจริงจัง
 - รักษาสัมพันธไมตรีกับผู้ร่วมงานทั้งปวง
๔. สามารถสร้างสัมพันธ์ภาพอันดีและร่วมมือกับชุมชนอย่างดี โดยรู้จัก
 - วางตนให้สมกับที่เป็นครู
 - ช่วยเหลือปรับปรุงชุมชนตามที่เหมาะสม
 - บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่ชุมชนตามที่เหมาะสม
๕. สามารถเป็นครูชั้นอาชีพโดยรู้จัก
 - เพิ่มพูนความรู้ให้แก่อาชีพครู โดยการเขียนการพูดการค้นคว้า ที่เกี่ยวกับ
 - วิชาการ
 - เป็นสมาชิกที่ดีของสมาคมทางวิชาการที่เหมาะสม
 - ยึดถือขนบธรรมเนียมของผู้เป็นครูอย่างเคร่งครัด
 - ส่งเสริมตัวเองให้องงามในทางวิชาการศึกษาอยู่เสมอ
 - ช่วยเหลือแนะนำผู้ที่เข้ามาเป็นครูใหม่ๆ และดูแลแนะนำผู้ที่มา
 - เป็นนักเรียนฝึกสอนในโรงเรียนของตน

องค์ประกอบการผลิต."

๑. ควรคำนึงถึงปริมาณการรับนักศึกษาเข้าเรียนในสถาบันการฝึกหัดครู ให้มีสัดส่วนอย่างเหมาะสม หากปริมาณนักศึกษามากไป โดยเฉพาะผลจากการรับ นักศึกษาภาคนอกเวลาในปัจจุบัน เป็นเหตุให้สัดส่วนนักศึกษาต่อห้องเรียนและต่ออาจารย์ สูงขึ้นซึ่งมีผลกระทบต่อคุณภาพของการผลิตครู

๒. ควรมีการวางแผนการผลิตครูให้ตรงกับเป้าหมายในแผนการศึกษาระดับ ฝึกหัดครูและสอดคล้องกับหน่วยงานการไขครู ซึ่งสามารถช่วยจัดปัญหาการว่างงานได้ เพราะในปัจจุบันมีอัตราครูว่างงานมาก อันเป็นผลเนื่องมาจากการรับนักศึกษาภาคนอก เวลาเกินเป้าหมายที่วางไว้

๓. ควรลดจำนวนการรับนักศึกษาภาคนอกเวลาลงตามลำดับจนเลิกไปในที่สุด เนื่องจากการสอนนักศึกษาภาคนอกเวลาในขณะนี้ไม่ตรงวัตถุประสงค์ สถาบันฝึก หัดครูควรมุ่งฝึกอบรมครูประจำการ เพิ่มพูนประสิทธิภาพการสอนและการทำงานของครู แทนการสอนเพื่อเพิ่มคุณวุฒิ โดยการร่วมมือกับหน่วยพัฒนาหลักสูตร ในการอบรมครูให้ สอนตามแนวของหลักสูตรในการอบรมครูสอนกระบวนการผลิต

๔. ควรมีการปรับปรุงการจัดดำเนินการ (Management) ภายในสถาบัน การฝึกหัดครูให้ยิ่งขึ้น ซึ่งอาจทำได้หลายวิธีเช่น การอบรมผู้บริหารในเรื่องการจัดการ การเชิญวิทยากรหรือผู้มีความรู้มาให้คำปรึกษาแนะแนว การประชุมเพื่อหาทางแก้ไขมีทา ะหว่างผู้บริหารในสถาบันการฝึกหัดครู

๕. ควรจัดระบบการสื่อสารที่ช่วยให้เกิดความเข้าใจ และความสัมพันธ์ อันดีในสถาบันการฝึกหัดครู เช่น วิธีการประชุมทั่วไป การแจ้งข่าวสารที่เกิดทั้งภายใน และภายนอกของสถาบันโดยสม่ำเสมอ ความคล่องตัวในการติดต่องาน การติดต่อของงาน การจกกิจกรรมเป็นหมู่คณะ ฯลฯ

๑ สำนักนายกรัฐมนตรี, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาตามผลการฝึกหัดครู," (กรุงเทพฯ : สำนักคณะกรรมการ การการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี และ กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ) ๒๕๑๘ (อักษรสำนวน)

๖. ควรมีการนิเทศก์อาจารย์ใหม่ การประชุม การสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจให้เกิดขึ้น เนื่องจากผลการวิจัยปรากฏว่าความขัดแย้งทางความคิดเห็นมักเกิดขึ้นระหว่างผู้บริหารที่มีประสบการณ์มากกับผู้น้องที่มีประสบการณ์น้อย

๗. การจัดการประชุมที่สม่ำเสมอในกลุ่มผู้บริหาร เพื่อที่จะไต่ถามสิ่งที่แน่นอนในการบริหารงาน เนื่องจากผลการวิจัยปรากฏว่า ความขัดแย้งสูงสุดปรากฏขึ้นในกลุ่มผู้บริหารด้วยกันเอง

๘. ควรจัดระบบการแนะแนว ระบบอาจารย์ที่ปรึกษา การบริการนักศึกษา เช่น บริการนำชม ร้านค้า การแจ้งข่าวสาร สุขภาพอนามัย ฯลฯ เพื่อสร้างทัศนคติที่ดีให้เกิดขึ้นในกลุ่มนักศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักศึกษาชาย ซึ่งเป็นการพบว่ามีทัศนคติที่ลดลง เมื่อเรียนสูงขึ้นและควรมีการดูแลเอาใจใส่เป็นกรณีพิเศษ เนื่องจากนักศึกษาชายมีความรู้สึกต่ออาจารย์ไม่ดีกว่า นักศึกษาหญิง

๙. ควรพยายามสร้างบรรยากาศที่ดีให้เกิดขึ้นระหว่างอาจารย์และนักศึกษา ซึ่งอาจกระทำได้หลายวิธี เช่น อาจารย์ควรตอบสนองต่อปัญหาที่เกิดขึ้นโดยจับพัส เพื่อมิให้เรื่องลุกลามจนแก้ไขไม่ได้ นอกจากนี้ยังพบว่า ความรู้สึกภายในกลุ่มนักศึกษามีมาก ดังนั้นจึงควรให้ความสนใจเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ ของนักศึกษา และพยายามหาแนวโน้มนำไปในทางสร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ต่อสังคม

พื้นฐานความรู้ของครูสังคมศึกษา

แหล่งผลิตครูสังคมศึกษาที่จะสอนระดับมัธยมศึกษาในประเทศไทย ที่สำคัญได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ แม้ว่าจะมีกฎเกณฑ์หลักสูตรของออกจนวิธิการผลิตครูของมหาวิทยาลัยเหล่านี้ จะมีลักษณะคล้ายคลึงกัน ครูสังคมศึกษาก็ควรมีความรู้ดังต่อไปนี้

๑. ความรู้ทั่วไปอันจะเป็นพื้นฐานทั่วไปที่ใช้ในชีวิตประจำวัน

^๑ จรูญ คุณมี, "ครูสังคมศึกษา," ในการสอนสังคมศึกษา (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ประสานการพิมพ์, ๒๕๒๐) หน้า ๑๓ - ๔.

๒. ความรู้ในวิชาเฉพาะที่จะนำไปสอน คือ วิชาสังคมศึกษาและวิชาสังคมศาสตร์

๓. ความรู้ทางวิชาการศึกษาชั้นวิชาที่ขั้นสูง เช่น ทฤษฎีการศึกษา จิตวิทยา

การวัดผล การแนะแนว และ วิธีสอนต่างๆ

๔. ได้รับการทดสอบปฏิบัติงานจริงในโรงเรียน จนได้รับการรับรองจากอาจารย์ใหญ่ และอาจารย์ที่เลี้ยง

จากการศึกษาข้อบังคับของมหาวิทยาลัยทั้ง ๒ แห่งดังกล่าว จะพบว่าการแบ่งสัดส่วนของ การเตรียมครู เพื่อให้มีความรู้พื้นฐานดังต่อไปนี้

ความรู้ทั่วไป ร้อยละ ๒๒ - ๔๓

ความรู้วิชาสังคมศึกษาและวิชาสังคมศาสตร์ ร้อยละ ๓๕ - ๕๒

ความรู้วิชาการศึกษา ร้อยละ ๑๓ - ๔๐

ถ้าเทียบเป็นหน่วยกิตแล้วจะได้อัตราส่วนดังนี้ (ระบบวิภาค)

ความรู้ทั่วไป ๓๐ - ๓๕

ความรู้วิชาสังคมศึกษาและวิชาสังคมศาสตร์ ๔๕ - ๕๕

ความรู้วิชาการศึกษา ๒๕ - ๕๕

ในด้านการผลิตและการโอครูสังคมศึกษา มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

ในปี ๒๕๑๖ รัชนี สาคนุรักษ์ * ได้ทำการวิจัยเรื่อง "โปรแกรมการสอนวิชาสังคม ของวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร" โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ โปรแกรมการสอนวิชาสังคมศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาของวิทยาลัยครู ๘ แห่ง ใน กรุงเทพมหานคร โดยส่งแบบสอบถามจำนวน ๘๖ ชุด ไปยังหัวหน้าหมวดและอาจารย์ผู้สอนวิชา สังคมศึกษาทุกท่าน ในวิทยาลัยครูดังกล่าว ผลการวิจัยปรากฏว่า วิทยาลัยครูต่างๆทั้ง ๘ แห่งนี้ อาจารย์หัวหน้าหมวดและอาจารย์สังคมศึกษาทุกท่านร่วมมือกันวางโปรแกรมการสอนวิชา สังคมศึกษาทุกภาคเรียน โดยยึดถือเอกสารแนะแนวหลักสูตรวิชาสังคมศึกษาระดับประกาศนียบัตร การศึกษาของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมฝึกหัดครูเป็นหลัก ในการดำเนินงานตามโปรแกรมครูและ อาจารย์ส่วนใหญ่ ได้เตรียมการสอนอย่างดี ได้มีการศึกษาหลักสูตรและรวบรวมเนื้อหาวิชาเพื่อ เตรียมการสอนทั้งระยะสั้นและระยะยาว แต่ก็มีปัญหาคือ วิทยาลัยไม่ได้จัดเตรียมแหล่งคนควา

* รัชนี สาคนุรักษ์ "โปรแกรมการสอนวิชาสังคมของวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร"

เพิ่มเติมจำนวนนบย วิธีสอนที่ระบอบฯคือ การบรรยาย การอธิบายประกอบกรอรรถกถาและการ
 คนควาประกอบ ขณะเดียวกันก็แนะนำให้กศึกษาคิดตามเหตุการณความเคลื่อนไหวประจำวันจาก
 สื่อสารมวลชน เปิดโอกาสใหแสดงความคิดเห็นและความสามารถกันตางๆ มีกิจกรรมส่งเสริม
 การเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาในรูปชุมนุมและชมรม โดยสอดคล้องกับสภาวะสังคมซึ่งมีหาคำน
 งบประมาณ ไม่อาจจึดตามเอกสารแนบแนวของหน่วยศึกษานิเทศกได้ ในด้านการวัดผลส่วนใหญ่
 มีความมุ่งหมายเพื่อวัดประสิทธิภาพในการเรียนการสอนของนักศึกษาและครู เพื่อเก็บคะแนนตาม
 ระเบียบของวิทยาลัย อาจารย์สังคมศึกษาส่วนใหญ่ต้องการความช่วยเหลือในเรื่องเกี่ยวกับวิธีสอน
 ความรู้ในเนื้อหาวิชาและแหล่งวิชาการ , วิธีสร้างและใช้สื่อการสอนและวิธีวัดผล

ในปี ๒๕๑๗ กองวิจัยการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้ทำการ
 วิจัยเรื่อง "ปริมาณการผลิตและการใช้ครูในประเทศไทย" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นประโยชน์
 ในการวางแผนการศึกษา เป็นข้อคิดในการวางพื้นฐาน เพื่อปฏิรูปการศึกษา เพื่อเข้าใจสภาพ
 ที่แท้จริงและแนวโน้มทางการผลิตและการใช้ครูในประเทศไทย และเพื่อศึกษาถึงแนวโน้มของจำนวน
 นักศึกษาและจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันผลิตครู และแนวโน้มของผู้สำเร็จการศึกษาต่อ
 ในระดับสูงและโอกาสการเข้าทำงาน โดยศึกษากับกลุ่มประชากรซึ่งเป็นจำนวนนักศึกษา และ
 ผู้สำเร็จการศึกษาทุกระดับจากสถาบันผลิตครู คือ วิทยาลัยครูทั้งหมดของกรมฝึกหัดครู วิทยาลัย
 ครูของกรมอาชีวศึกษา และมหาวิทยาลัยที่ผลิตครูระหว่างปีการศึกษา ๒๕๑๑ - ๒๕๑๗ โดยมี
 วิธีการศึกษา คือ วิเคราะห์จากตารางจำนวนนักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษา อัตราในการเข้า
 ศึกษาต่อ และสภาพการมีงานทำ ผลการศึกษาคือ

๑. จำนวนนักศึกษาในสถาบันผลิตครูภาคมกคิในช่วงเวลา ๗ ปี คือปีการศึกษา
 ๒๕๑๑ - ๒๕๑๗ นั้น มีแนวโน้มในอัตราที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะในรายปี ๒๕๑๒ ถึง
 ๒๕๑๗ ทั้งนี้ไม่ว่าในระดับใด เมื่อพิจารณาจากเป้าหมาย ในการผลิตครูตามแผนการพัฒนายับ ๓
 (๒๕๑๕ ถึง ๒๕๑๗) ปรากฏว่า กรมการฝึกหัดครู จัดได้เกินเป้าหมายที่กำหนดไว้ตามแผนดังกล่าว
 ๑ ใน ๘

๒. จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาในภาคปกติในช่วงเวลาดังกล่าว มีแนวโน้มใน
 อัตราที่เพิ่มขึ้นทุกปี โดยเฉพาะในระหว่างปีการศึกษา ๒๕๑๓ ถึง ๒๕๑๕ ไม่ว่าจะระดับใด โดย

เฉพาะการศึกษาคำและผู้นำสำเร็จภาคคำยิ่งเพิ่มขึ้นเป็นหลัก โดยเฉพาะในระหว่างปีการศึกษา ๒๕๑๔ ถึง ๒๕๑๖ ซึ่งเป็นอัตราส่วนที่เกินร้อยเปอร์เซ็นต์ เพราะเปิดสอนภาคคำในวงเวลาดังกล่าว

๓. เกี่ยวกับสภาพการใ้ครู เมื่อพิจารณาจากผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันผลิตครู และเมื่อพิจารณาจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันผลิตครูในแต่ละปี เมื่อหักจำนวนผู้ที่ไปศึกษาต่อและผู้ที่ได้รับการบรรจุในตำแหน่งใหม่ของโรงเรียนรัฐบาลในปีต่อไป รวมทั้งผู้ที่คาดว่าจะได้รับการบรรจุในโรงเรียนราษฎร์ด้วยแล้ว ก็ปรากฏว่ายังมีผู้สำเร็จการศึกษาเหลืออีกส่วนหนึ่งที่ไม่ปรากฏว่าประกอบอาชีพอะไร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระยะหลังนั้น ยิ่งปรากฏชัดว่ามีจำนวนเหลือมากขึ้นถึง ๓ ใน ๔ ของทั้งหมด

กล่าวโดยสรุปรวมยอดแล้วจะเห็นว่า ปัญหาเรื่องการขาดแคลนครูในแง่การผลิตทางค่านปริมาณไม่น่าจะเป็นปัญหาอีกต่อไป เพราะได้การระดมกำลังเพื่อการผลิตครูทั้งภาคปกติและภาคค่ำก็มากเกินความต้องการอันจำเป็นมากอยู่แล้ว แต่ที่น่าจะเป็นปัญหาอยู่ต่อไปก็คือปัญหาทางด้านครูซึ่งมีข้อจำกัดอยู่มากในแง่ปริมาณการบรรจุ และการกระจายของครูไม่เหมาะสมกับสภาพการที่ควรจะเป็นตามความต้องการอันจำเป็นอย่างแท้จริง

ในปี ๒๕๑๓ ประสิทธิ์ ศาคินิจ^๑ ได้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "สถานภาพและบทบาทของครูสังคมศึกษาตอนต้นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพและบทบาทของครู ตลอดจนปัญหาการเรียนการสอนครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังครูสังคมศึกษาตอนต้น ๑๐๐ คน ในโรงเรียนรัฐบาลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำนวน ๓๒ โรงเรียนผลการวิจัยปรากฏว่าครูสังคมศึกษาส่วนมากมีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี และสอนสังคมศึกษาแล้วประมาณ ๔ ปี ครูส่วนมากยังใ้การอธิบายตามเนื้อหาในแบบเรียน นักเรียนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นบ้างเป็นครั้งคราว ครูส่วนใหญ่ใ้ประมวลการสอนของกระทรวงศึกษาธิการ ครูใ้เวลาว่างหาความรู้เพิ่มเติมในห้องสมุด ในบางครั้งก็ทำงานร่วมกับหัวหน้าสายวิชาสังคมศึกษา และยังบางครั้งครูสังคมศึกษายังช่วยเหลืองานของชุมชนด้วย โดย

^๑ ประสิทธิ์ ศาคินิจ, "สถานภาพและบทบาทของครูสังคมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกมัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๓)

มีข้อเสนอแนะว่า ครูสังคมศึกษควรปรับปรุงตัวเองอยู่เสมอ กระทรวงศึกษาธิการ เขต
การศึกษา ศึกษาธิการจังหวัด จะได้จัดสวัสดิการให้ความช่วยเหลือทางวิชาการจัดสัมมนา
การสอนวิชาสังคมศึกษาให้ครูบางตามความเหมาะสม และแหล่งค้นคว้าในภาคตะวันออกเฉียง
เหนือให้เพียงพอ ด้านหลักสูตรและแบบเรียนควรปรับปรุงใหม่ให้ทันกับเหตุการณ์อยู่เสมอ

ในปี ๒๕๑๘ มลิวีกา ตันวุจินันท์^๑ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การเตรียมครูสังคมศึกษา
ของคณะศึกษาศาสตร์สงขลานครินทร์," โดยวิธีสุ่มประสงค์เพื่อจะศึกษาความเหมาะสม ปัญหา
ข้อบกพร่องของเนื้อหาวิชาที่กำหนดไว้ ในโปรแกรมการเตรียมครูสังคมศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตัวอย่างประชากรในการวิจัยประกอบด้วยบัณฑิตศึกษาศาสตร์
หลักสูตรนักศึกษาระดับปริญญาโทจำนวน ๓๕ คน หลักสูตรมีนักศึกษาระดับปริญญาโทจำนวน ๒๕ คน ซึ่งสำเร็จ
การศึกษาจากคณะศึกษาศาสตร์ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๑๔ ถึง ๒๕๑๗ โดยใช้แบบสอบถาม ถาม
ความคิดเห็นของบัณฑิตศึกษาศาสตร์และอาจารย์ใหญ่ ผลปรากฏว่าโปรแกรมของการเตรียมครู
สังคมศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์มีความเหมาะสมดีแล้ว บัณฑิตทั้งสองต้องการให้มีการปรับปรุง
ในตำราเนื้อหาวิชาตลอดจนเพิ่มหนังสือประกอบการค้นคว้าปรับปรุงเนื้อหาและจำนวนหน่วยกิตให้
สมดุลกับเวลาเรียน

ในปี ๒๕๑๘ รุจี เกิดแก้ว^๒ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การเตรียมครูสังคมศึกษาใน
กรุงเทพมหานคร" เพื่อศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์สังคมศึกษาและนักศึกษาฝึกสอนที่มีต่อ
โปรแกรมการเตรียมครูสังคมศึกษา และความคิดเห็นของผู้บริหารฝ่ายวิชาการ โรงเรียน
มัธยมศึกษาตอนต้นเกี่ยวกับประสิทธิภาพของครูสังคมศึกษาเพื่อเป็นแนวคิดในการปรับปรุงโปรแกรม
การเตรียมครูสังคมศึกษาโดยส่งแบบสอบถามไปยังอาจารย์สังคมศึกษาจำนวน ๓๐ คนและนักศึกษาฝึกสอน

^๑ มลิวีกา ตันวุจินันท์, "การเตรียมครูสังคมศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์," (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๘).

^๒ รุจี เกิดแก้ว, "การเตรียมครูสังคมศึกษาในกรุงเทพมหานคร," (วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกมัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๘).

วิชาเอกสังคมศึกษา ๕๐ คน สัมภาษณ์ผู้บริหารฝ่ายวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัยปรากฏว่า อาจารย์สังคมศึกษาและนักศึกษาฝึกสอนมีความเห็นสอดคล้องกันว่า หมวดวิชาสามัญมีประโยชน์ปานกลางในการเตรียมครูสังคมศึกษา รายวิชาในหมวดนี้มีความเหมาะสมดี ไม่ควรตัดวิชาใดวิชาหนึ่งออก แต่ควรปรับปรุงเนื้อหาสาระและจัดเวลาให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาหมวดวิชาเอก มีประโยชน์มากในการเตรียมครูสังคมศึกษา เนื้อหาวิชาเหมาะสมมากที่จะเป็นพื้นฐานต่อการศึกษาดังสังคมศึกษาในระดับสูงต่อไป และควรเพิ่มเนื้อหาบางวิชาในหมวดวิชานี้ให้ละเอียด เช่นแนะนำการเปลี่ยนวิชาเลือกบางวิชาให้เป็นวิชาบังคับ อาจารย์สังคมศึกษามีความเห็นว่ายโดยเฉลี่ยแล้ววิชาในหมวดนี้เหมาะสมมากในการนำไปใช้สอนและจัดเวลาก็เหมาะสมมากกับเนื้อหาวิชา แต่นักศึกษาฝึกสอนเห็นว่าโดยเฉลี่ยแล้ว เนื้อหาวิชาเหมาะสมปานกลางในการนำไปใช้สอน การจัดเวลาเหมาะสมปานกลาง ส่วนวิชาในหมวดวิชาการศึกษาต่างมีความเห็นตรงกันว่าโดยเฉลี่ยแล้ว วิชาในหมวดนี้มีประโยชน์มากในการเตรียมครูสังคมศึกษา และจัดเวลาเหมาะสมปานกลาง เกี่ยวกับกิจกรรมหลักสูตร อาจารย์สังคมศึกษาและนักศึกษามีความเห็นตรงกันว่า มีประโยชน์ สำหรับความเหมาะสมของหมวดวิชาต่าง ๆ นั้น อาจารย์สังคมศึกษาและนักศึกษาฝึกสอนมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ควรเพิ่มจำนวนหน่วยกิตสำหรับวิชาบังคับในหมวดวิชาเอก และวิชาฝึกสอน และควรลดจำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาสามัญ และวิชาเลือกในหมวดวิชาเอก

ในปี ๒๕๑๔ อดิภา กุสฤต ๑ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "โปรแกรมการเตรียมครูปริญญาตรีเพื่อสอนวิชาสังคมศึกษา" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดโปรแกรมการเตรียมครูระดับปริญญาตรีเพื่อสอนวิชาสังคมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ๓ แห่ง คือ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง และ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตัวอย่างประชากรคือ นิสิตนักศึกษา ครูและบัณฑิตซึ่งเลือกเรียนวิชาสังคมศึกษาวิชาเอกโท จำนวน ๒๘๒ คน ผลการวิจัยปรากฏว่า

๑. การจัดโปรแกรมการเตรียมครูระดับปริญญาตรี เพื่อสอนสังคมศึกษา:

๑. อดิภา กุสฤต , "โปรแกรมการเตรียมครูปริญญาตรีเพื่อสอนวิชาสังคมศึกษา," (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิตศึกษาด้านการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๔) .

อัตราส่วนของหมวดวิชาทั่วไปในโปรแกรมทั้ง ๓ โดยเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ ๔๐ ซึ่งสูงกว่าอัตราส่วนของวิชาเฉพาะและหมวดวิชาครู ซึ่งมีอัตราเฉลี่ยร้อยละ ๓๐ และ ๒๓ ตามลำดับ เมื่อจำแนกเกี่ยวกับการจัดรายวิชาในหมวดการศึกษาทั่วไปเห็นว่า ทั้งสองสถาบันจัดรายวิชาในสายสาขาที่เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ไว้สูงสุดในวิชาเฉพาะ โปรแกรมการเตรียมครูสังคมศึกษาทั้ง ๓ โปรแกรมมีลักษณะที่มีวิชาประวัติศาสตร์เป็นแกน

๒. ความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษาครูและบัณฑิตต่อโปรแกรม,

นิสิตนักศึกษาครูและบัณฑิตเห็นว่า วิธีการเรียนการสอนในวิชาเนื้อหาและวิชาครู เป็นแบบบรรยาย การใช้สื่อการสอนมีน้อยไม่ค่อยจัดแนวการสอนแบบใหม่ๆ การเรียนการสอนเน้นความรู้ความจำและความเข้าใจมาก ภาคนิสิตที่มีความสอดคล้องกัน การฝึกภาคปฏิบัติทั้งนิสิตนักศึกษาครูและบัณฑิตมีความเห็นว่ามีโอกาสการสอนน้อยเกินไป ใ้ได้รับการนิเทศจากอาจารย์นิเทศน์มากที่สุดคืออาจารย์ผู้มีความรู้บ้างในเนื้อหาและวิชาครู ปัญหาที่นิสิตนักศึกษาครูและบัณฑิตส่วนมากประสบคือการฝึกสอนภาคปฏิบัติในการเรียนการสอนวิชาครู และจำนวนหนังสือเกินกว่าไม่เพียงพอ

ในปี ๒๕๑๘ จักรีส น้อยแสงศรี^๑ ได้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่สาม ในภาคการศึกษาที่เก่า" โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่สาม ที่มีต่อวิชาสังคมศึกษาในค่านิยมหลักสูตรวิธีการสอนของครู ประโยชน์และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการเรียนการสอน โดยส่งแบบสอบถามนักเรียนชาย ๒๐๐ คนนักเรียนหญิง ๒๐๐ คน ทั้งโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ ผลการวิจัยนักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเห็นว่า เนื้อหาของหลักสูตรสังคมศึกษาส่วนมากน่าสนใจมาก และควรเพิ่มเติมความรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครอง ปัญหาบ้านเมือง และบทบาทของนักเรียนเกี่ยวกับการเมืองเป็นต้น สำหรับวิธีการสอนนักเรียนรอวิธีที่ครูขยายความรู้เพิ่มเติมเนื้อหาในบทเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำเอาเหตุการณ์ปัจจุบันมา มีส่วนร่วมเกี่ยวของสัมพันธ์กันในบทเรียน

^๑ จักรีส น้อยแสงศรี, "ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่สามภาคการศึกษาเก่า," (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาสังคมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๘)

วิธีสอนประเภทการสอน จัดทั้งทฤษฎีและเชิงปฏิบัติมาบรรยาย นักเรียนไม่ชอบวิธีการที่ครูสอนแบบอธิบายและแสดงความคิดเป็นคำพูดเดียว ครูบรรยายตามแบบเรียนและอ่านบทเรียนแล้วให้นักเรียนดูตาม นักเรียนส่วนใหญ่เสนอแนะว่า การสอนของครูควรให้มีอุปกรณ์ประกอบการสอนทุกครั้ง ควรปรับปรุงวิธีการสอนให้ใหม่อยู่เสมอ และควรมีจุดและประสบการณ์ทางการสอน เพื่อสามารถฝึกฝนนักเรียนให้ฝึกทักษะต่างๆ ตัวอย่าง มีประสิทธิภาพ เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ของวิชาในหมวดสังคมศึกษาในชีวิตประจำวัน นักเรียนมีความคิดเห็นว่า วิชาหน้าที่พลเมืองมีประโยชน์มากที่สุด เพราะสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ รองลงมาคือ วิชาภูมิศาสตร์และวิชาประวัติศาสตร์ ส่วนวิชาศีลธรรม มีประโยชน์น้อยที่สุด

ในปี ๒๕๑๘ ปิ่นวดี จิระนรานุรักษ์ ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษาการสอนทั่วไปของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร การศึกษารังนี้มุ่งหมายเพื่อที่จะศึกษาว่าอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีปริมาณของการใช้พฤติกรรมการสอนในห้องเรียนเป็นอย่างไร และนิสิตที่เรียนกับอาจารย์ในกลุ่มตัวอย่างประเมินพฤติกรรมแตกต่างหรือไม่ เคยใช้แบบสอบถามวัดการสังเกตพฤติกรรมการสอนทั่วไป มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า ๕ ช่วง กลุ่มตัวอย่างเป็นอาจารย์ ๑๑๒ คน และนิสิตที่เรียนกับอาจารย์ในกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๘๕๐ คน

ผลการศึกษาพบว่า อาจารย์โดยส่วนรวมมีพฤติกรรมเป็นปริมาณต่างกัน โดยที่อาจารย์มีพฤติกรรมโดยส่วนตัว การสอนด้านคุณลักษณะส่วนตัว เป็นปริมาณมากที่สุด รองลงมาคือด้านคุณภาพของภาษาและเสียง และด้านการควบคุมวินัยตามลำดับ ส่วนพฤติกรรมการสอนที่ค่อนข้างน้อยคือ ด้านการประเมินการสอนและการเรียน สำหรับการประเมินพฤติกรรมการสอนของอาจารย์โดยนิสิต เป็นผู้ประเมินนิสิตตามกลุ่มต่างๆ ประเมินการสอนของอาจารย์ต่างกัน อย่างไรก็ตามมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการสอนของอาจารย์พบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่ ในทุกภาควิชา ใช้

๑. ปิ่นวดี จิระนรานุรักษ์ , "การศึกษาการสอนทั่วไปของอาจารย์มหาวิทยาลัย - ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , " (ปริญาทิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย - ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , ๒๕๑๘)

วิธีการสอนแบบบรรยายโดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการอภิปรายมากที่สุดและการสำรวจความคิดเห็นของนิสิตพบว่าในแขนงวิชาสังคมศาสตร์ นิสิตส่วนใหญ่ต้องการให้อาจารย์ใช้วิธีการสอนแบบกำหนดปัญหาขึ้นแล้วช่วยวิเคราะห์และแก้ไขร่วมกัน

ในปี พ.ศ. ๒๕๒๐ รัช ชาญ ไท้ทำการวิจัยเรื่อง พัฒนาการของครูในประเทศไทย โดยดำเนินการวิจัยตามระเบียบวิธีเชิงประวัติศาสตร์ ผลการวิจัยสรุปได้ว่าระหว่าง พ.ศ. ๑๙๕๑ ถึง ๒๔๑๔ เป็นสมัยการศึกษาแบบโบราณ ผู้เป็นครู ใ้แก่พระสงฆ์ งานครูสมัยนี้มิได้ถือเป็นงานอาชีพ เป็นงานที่ทำด้วยความสมัครใจในฐานะบุญนิยมบุคคล ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๑๔ เป็นต้น มาการจัดการศึกษาเริ่มเป็นแบบตะวันตก งานครูเริ่มพัฒนา งานอาชีพ ระยะเวลาการเปลี่ยนแปลงการปกครองปี พ.ศ. ๒๔๗๕ สถานภาพและบทบาทครู เปลี่ยนไปมาก ได้มีการกำหนดประเภทราชการครูขึ้นมา ครูที่เป็นพระสงฆ์นั้น แทบไม่มีบทบาทของครู ปัจจุบันมีหน่วยงานต่างๆ แยกกันรับผิดชอบในการจัดการศึกษา หลายหน่วยงาน สถานภาพครูเปลี่ยนแปลงไปหลายประเภท หลายสังกัด เป็นผลให้เกิดการแบ่งแยกครูและเกิดการ เปรียบเทียบในแต่ละประเภทดังกล่าว หลังจากทำงานครู เปลี่ยนสภาพมาเป็นงานอาชีพดังกล่าวแล้ว ก็ได้พัฒนาโดยลำดับมีสมาคมอาชีพครูเกิดขึ้น การฝึกหัดครูมีการขยายหลักสูตรให้สูงขึ้นจนระดับปริญญาตรี และในปัจจุบันได้ขยายให้สูงยิ่งขึ้นไปจนถึงระดับปริญญาโทและเอก และมีจรรยาบรรณที่ได้กำหนดเป็นหลักฐานแน่นอนโดย คุรุสภา โดยหลักสากลแล้วอาจกล่าวได้ว่าอาชีพครูในประเทศไทยได้พัฒนาที่ขึ้นที่อาจเรียกได้ว่าเป็นวิชาชีพชั้นสูงได้อีกอาชีพหนึ่ง แต่เนื่องจากยังมีปัญหาค่าครองชีพ จึงยังไม่อาจยอมรับ โดยทั้งมีปัญหามางประการเกี่ยวกับบทบาทของสมาคมอาชีพครู การผลิตและการใช้ครู จึงยังไม่อาจยอมรับโดยทั่วไปว่าเป็นวิชาชีพชั้นสูงได้อย่างแท้จริง แนวโน้มอนาคตคาดว่าผู้เป็นครูคงมีฐานะทำนองเดียวกับผู้ประกอบการอาชีพสุจริตโดยทั่วไป ด้านการสอนก็จะพยายามหาวิธีการสอนให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น รวมทั้งมีบทบาทในสังคมมากขึ้น สำหรับสมาคมอาชีพครูจะได้รับการปรับปรุง ซึ่งมีผลทำให้ฐานะทางอาชีพของครูพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้นกว่าปัจจุบัน

รัช ชาญ , " พัฒนาการของอาชีพครูในประเทศไทย " (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๐)

สำหรับงานวิจัยต่างประเทศมีดังต่อไปนี้

ในปี ค.ศ. ๑๙๗๒ กอร์ดอน สกอต. เคนตัน (Gordon Scott Kenton)^๑ ได้ทำการวิจัยเรื่องการวิเคราะห์การเตรียมตัวทางด้านวิชาการ วิธีการสอนและวิชาที่ของครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาในรัฐอาร์คันซาส โดยมุ่งหมายเพื่อศึกษาเรื่องดังกล่าวข้างต้น ตลอดจนทัศนคติที่มีต่อหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาโดยตั้งสมมติฐานไว้ ๔ ประการดังนี้

๑. ครูสังคมศึกษาไม่ใ้เตรียมตัว เพียงพอเกี่ยวกับเนื้อหาตามหลักสูตร
๒. ครูสังคมศึกษาสอนวิชาที่ไม่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียนมา
๓. ครูสังคมศึกษาเห็นว่าวิชาสังคมศึกษาที่ตนสอนอยู่มีความสำคัญกว่าวิชาอื่นๆ ในหลักสูตรมัธยมศึกษา
๔. สาเหตุหนึ่งของการล้มเหลวในการสอนสังคมศึกษามาจากความ

ไม่เหมาะสมของโปรแกรมการเรียนการสอนในคณะศึกษาศาสตร์

วิจัยค่าเงินงาน ผู้วิจัยเก็บรวบรวมจากครูสังคมศึกษาในรัฐอาร์คันซาส จำนวน ๒๐ คน โดยเครื่องมือในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถาม ๒ ส่วน คือแบบสอบถามเกี่ยวกับการเตรียมตัวของครู และแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติของครูสังคมศึกษาที่มีต่อเนื้อหาวิชาและหลักสูตรสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูลได้ผลดังนี้

๑. ครูสังคมศึกษาไม่ได้รับการเตรียมพร้อมเพียงพอ ในเรื่องของเนื้อหาวิชาจากสถาบันการนผลิตครูในสาขาวิชาสังคมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

^๑ Gordon Scott Kenton , "An Analysis of Academic Preparation, Teaching Assingment and Profession Professionalism of Selected Social Studies Teachers in Secondary Schools of Arkansas Dissertation Abstracts International 33 (November 1972) 2207 - A

๒. ครูสังคมนาวิชาที่ไม่ได้เรียนรูมา

๓. โปรแกรมการเรียนในสถาบันการฝึกหัดครูของสัมพันธ์กับหลักสูตรวิชา

สังคมนาวิชาระดับมัธยมศึกษา

๔. ครูสังคมนาเป็นสมาชิกองค์การอาชีพครูจำนวนน้อย

ข้อเสนอแนะ ผู้บริหารโรงเรียนควรสนใจและกระตุ้นให้ครูสนใจในการเตรียมภาสสอนให้มากขึ้น

ในปีเดียวกัน โดแนลด์ เอคเวรด์ ชมิดท์ (Donald Edward Schmidt)^๑ ได้ทำการวิจัยเรื่องการกำหนดบทบาทในการเป็นครูของนักศึกษาฝึกสอนและความร่วมมือกับครูพี่เลี้ยง ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามจำนวนสองชุดแก่ประชากร คือ อาจารย์ใหญ่ของวิทยาลัยของรัฐโอไฮโอ และครูที่อาจารย์ใหญ่เลือก แบบสอบถามชุดแรกเกี่ยวกับประสบการณ์ที่ นักศึกษาฝึกสอนควรกระทำ หรือไม่ควรกระทำ แบบสอบถามชุดที่สองเป็นแบบสอบถามสำหรับนักศึกษาฝึกสอน

ผลการวิจัยพบว่า ประสบการณ์ต่างๆที่นักศึกษาฝึกสอนควรได้รับคือ การเตรียมการสอน การจัดกิจกรรม การปกครองชั้น กิจกรรมเสริมหลักสูตร การวัดและการประเมินผล การสอนของครูผู้ช่วยตนเอง ส่วนที่เกี่ยวกับหน้าที่ความรับผิดชอบของครูพี่เลี้ยงควรมีได้แก่ ควรประชุมนิเทศกับนักศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับโรงเรียน ครูพี่เลี้ยงควรให้นักศึกษามีโอกาสในงานประจำชั้นทุกวัน ควรเอาใจใส่และให้คำแนะนำช่วยเหลือ ในขณะที่เด็วกันก็ให้การยอมรับว่านักศึกษาฝึกสอนเป็นครูคนหนึ่ง และครูพี่เลี้ยงจะมองประเมินการฝึกสอนตามความสามารถของนักศึกษาฝึกสอนควยใจยุติธรรม

^๑ Donald Edward Schmidt , "Student Teaching : Defining the Professional Role of the Student Teacher and the Cooperating Classroom Teachers Based Upon Perparations Perceptions S of Selected OHIO Principals and Teachers .
Dissertation Abstracts International 33 No.7 p. 3469 - A

ในปี ค.ศ. ๑๙๖๔ เซอเรสตีโน เฟอเนซ (Celestino Bernandez)^๑ และเพื่อน ๒ ท่านได้ทำการวิจัยเรื่องความเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ที่มีต่อครูสังคมศึกษา โดยเปรียบเทียบกับครูคณิตศาสตร์และครูอังกฤษ ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังนักเรียนทั้งในเมืองและเขตนอกเมือง—ซานฟรานซิสโก เป็นนักเรียนในเมืองจำนวน ๓๗๒ คนและเป็นนักเรียนเขตนอกเมืองจำนวน ๖๖๔ คน

ผลของการวิจัยพบว่า นักเรียนทั้งสองเขตมีความเห็นตรงกันว่า ครูสังคมศึกษาเป็นครูที่นักเรียนสนใจมากที่สุดคือคิดเป็นร้อยละ ๗๕ รองลงมาคือครูภาษาอังกฤษ โดยให้ความเห็นว่าครูสังคมศึกษาให้ความสนใจที่จะแนะนำในการแก้ปัญหาของนักเรียน ส่วนการให้ความยกย่องครูนักเรียนให้ความยกย่องครูทุกสายวิชาไม่แตกต่างกัน ส่วนความวิตเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของวิชา นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่าวิชาสังคมศึกษามีความสำคัญกว่าวิชาทั้งสองที่จะมีผลต่อการศึกษาคือหรือการประกอบอาชีพ นักเรียนมีความเห็นว่าทักษะในการเรียนวิชาสังคมศึกษาไม่สัมพันธ์กับชีวิตอนาคต นักเรียนไม่ค่อยรวมในการเรียนวิชาสังคมศึกษาซึ่งผู้วิจัยว่าเป็นปัญหาต่อการสอนของครู ผู้วิจัยจึงเสนอขอเสนอแนะสำหรับให้ครูเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เด็กนักเรียนสนใจในการเรียนสังคมศึกษา ดังต่อไปนี้

๑. ครูสังคมศึกษาคควรตั้งวัตถุประสงค์ในการสอนให้แน่นอน
๒. วัตถุประสงค์ในการสอนต้องสัมพันธ์กับชีวิตอนาคตของนักเรียน
๓. ควรประเมินผลวัตถุประสงค์ที่คิดออกกัน
๔. ในการที่นักเรียนไม่รวมในกิจกรรม ครูสังคมศึกษาควรพิจารณาเนื้อหาให้สัมพันธ์กับกิจกรรม
๕. ครูสังคมศึกษาควรวางแผนการสอนระยะยาว

^๑ Celestino Fernandez, Grace Carroll Massey and Sanford M Dornbuch, " High School Students' Perception of Social Studies" The Social Studies LXVII (March April 1976) p 66

ในปี ค.ศ. ๑๙๗๗ สตีเฟน ซามูเอล คัทซ์ (Stephen Samuel Katz)^๑ ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาที่มีต่อการฝึกการอบรมตามความต้องการของชั้นเรียน โดยผู้วิจัยส่งข้อมูลไปยังครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษา ที่ เมืองมอนโกเมอรี รัฐเพนซิลวาเนีย จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด จำนวน ๓๒ ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืนมา ๒๐๘ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๗๖.๘ การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้ค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละสำหรับแบบสอบถามสองฉบับแรก แล้วหาค่าสหสัมพันธ์ของ สเปียร์แมน (Sperman) และค่าไคสแควร์

ผลการวิจัยสรุปผลได้ดังนี้คือ

๑. ครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในการวิจัยครั้งนี้ได้รับความช่วยเหลือเกี่ยวกับการสอนจากเพื่อนๆ ครู และสามารถปรับปรุงการสอนของตนจากการที่ได้รับการอบรม
๒. การได้รับคำแนะนำจากผู้บริหารโรงเรียน มีส่วนช่วยในการปรับปรุงการปฏิบัติงานสอนประจำวัน
๓. การวิจัยพบว่า ในการเปรียบเทียบเกี่ยวกับครูชายและครูหญิง มีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญต่อการปฏิบัติงานครู
๔. เมื่ออายุการทำงานเพิ่มมากขึ้น ความแม่นยำในเนื้อหาเพิ่มมากขึ้น
๕. จากการอบรมหลายๆ ครั้ง ทำให้มีการปรับปรุงเนื้อหาและการสอนวิธีสอน

^๑ Stephen Samuel Katz, " A Study of Social Studies Teachers ' Perception of the Utility of Inservice Training in Meeting Classroom needs," Dissertation Abstracts International 38 No 4 (October , 1977)

ส่วนปี ค.ศ. ๑๙๗๘ โฮ ชู คองก์ (Ai Choo Kong) ได้ทำการ
วิจัยเรื่องความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอนที่มีต่อการฝึกสอน เพื่อศึกษาแนวทางการ
ปรับปรุงหลักสูตรของคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมาเลเซีย

วัตถุประสงค์ในการวิจัยมี ๒ ประการ

๑. เพื่อนำไปประเมินผลโปรแกรมการฝึกสอนของคณะศึกษาศาสตร์ เป็น
แบบสอบถามเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของโปรแกรม และการฝึกฝนการฝึกสอนตามโปรแกรม
๒. เพื่อเป็นข้อเสนอแนะในการปรับปรุงโปรแกรมการฝึกหัดครู
ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
มาเลเซียจำนวน ๕๐๐ คน แต่ได้รับแบบสอบถามคืนเพียง ๑๕๕ คน ในจำนวน
นี้ ๔ คนไม่มีผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนั้นแบบสอบถามที่ทำการวิจัยในครั้งนี้จึงคิดเป็น
ร้อยละ ๓๑.๐ ของแบบสอบถามทั้งหมด ซึ่งนำมาวิเคราะห์แล้วเสนอในรูปแบบตาราง
และบทความ

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า

๑. นักศึกษาฝึกสอนได้รับโอกาสในการศึกษาเกี่ยวกับงานการสอนในโรงเรียน
ที่ตนฝึกสอน
๒. เกี่ยวกับความร่วมมือระหว่าง นักศึกษาฝึกสอนและครู อยู่ในระดับต่ำ
๓. อาจารย์นิเทศก์การฝึกสอนไม่เพียงพอ
๔. การจัดกิจกรรมของนักศึกษาฝึกสอนมีจำกัดเพียงในชั้นเรียน

'Ai Choo Kong, "Student Teachers' Perception of their
Student Teaching with Recommendation for Improvement of
Program in the Faculty of Education, University of Malaya"
Dissertation Abstracts International (December 1978) p. 3525-A.

ผู้วิจัยได้เสนอขอเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

๑. อาจารย์ในสถาบันการฝึกหัดครูและครูพี่เลี้ยง ควรร่วมมือกันในการจัดประสบการณ์ของนักศึกษาครูระหว่างการฝึกสอน
๒. ในระหว่างการฝึกสอนควรมีความร่วมมือกันระหว่างนักศึกษาฝึกสอนและครูพี่เลี้ยง ทั้งนี้ให้สอดคล้องกับความต้องการ และความพร้อมของนักเรียน
๓. ควรเพิ่มปริมาณอาจารย์นิเทศก์
๔. ในการจัดกิจกรรม นักศึกษาฝึกสอนควรพยายามจัดกิจกรรมทั้งในชั้นเรียน และกิจกรรมนอกชั้นเรียน
๕. การประเมินผลการฝึกสอนของนักศึกษาฝึกสอนควรให้ อาจารย์นิเทศก์ ร่วมกับอาจารย์พี่เลี้ยง โดยเป็นการประเมินผลแบบต่อเนื่อง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย